

RIVM Corona Gedragsunit, verdiepende interviews - 17 juli 2020

Ronde 4: Versoepeling leidt tot tweedeling

Onderstaande analyse is gebaseerd op (telefonische) interviews met 29 respondenten, 16 cohort respondenten en 13 eenmalige respondenten. De interviews zijn gehouden tussen 23 en 30 juni 2020.

Sociale leven trekt aan

Een meerderheid van de geïnterviewden is vooral blij dat ze door de versoepelingen meer sociaal contact hebben, naar buiten kunnen en weer naar hun werk gaan. Er is ook een kleine groep geïnterviewden die vindt dat de maatregelen te vroeg versoepeld zijn en houdt zich daarom nog strikt aan de eerder gestelde maatregelen. Niet meegaan in de versoepelingen wordt niet altijd gewaardeerd in hun omgeving. Hierdoor voelen ze zich soms buitengesloten en onbegrepen.

"Ik heb door de versoepelingen soms het gevoel dat ik de enige ben die zich ervan bewust is dat het virus nog lang niet weg is. Ik merk echt weerstand vanuit mijn omgeving als ik mijn keuzes goed wil afwegen. Mensen vinden het toch raar als je niet meteen meegaat in de versoepelingen en niet meteen alles wilt doen."

Sommige mensen vinden de nog geldende maatregelen nog steeds te beperkend, wat invloed heeft op hoe ze zich voelen. De meeste geïnterviewden geven aan dat ze zich doorgaans goed aan de regels houden en risico's vermijden.

Liever vakantie in eigen land; buitenland te risicovol

Een meerderheid van de geïnterviewden gaat deze zomer in Nederland op vakantie of gaat niet op vakantie. Een groot deel heeft de vakantieplannen aangepast of moeten wijzigen. De meest genoemde reden om in Nederland op vakantie te gaan, is dat het buitenland als risico voelt. Zo kan de situatie ineens veranderen, kun je ziek worden en weet je niet hoe de zorg daar geregeld is.

"Ik vind het geen goed idee om naar het buitenland op vakantie te gaan, het is te spannend hoe het virus zich ontwikkelt. Als er een piek komt in het land, kom je dan nog naar huis? Ik vraag me ook af of het wel leuk is om vakantie te vieren als iedereen zich aan die maatregelen moet houden."

Een ander veelgenoemd argument om in eigen land te blijven, is dat je zo terug bent, mocht de situatie verslechteren. Ook in de keuze om dit jaar helemaal niet op vakantie te gaan spelen de risico's en onzekerheid die een buitenlandvakantie met zich meebrengt een grote rol.

De geïnterviewden die wel naar het buitenland gaan, geven met name als reden dat ze hier erg aan toe zijn. Ook het lage aantal besmettingen in het betreffende land en het feit dat de overheid heeft gezegd dat je weer over de grens kunt reizen, spelen een even grote rol in de keuze om naar het buitenland te gaan. Sommigen maken de afweging om wel naar het buitenland te gaan, maar dan met de auto, zodat ze 'zo' terug zijn in geval van nood. Ook vindt een aantal dat je best naar het buitenland kunt als je aan de maatregelen houdt.

Liever met auto dan met vliegtuig

Drie op de vier geïnterviewden zou niet met het vliegtuig op vakantie (willen) gaan. Van degenen die wel naar het buitenland gaan, geeft het merendeel aan met eigen vervoer te gaan. Een andere reden om niet met het vliegtuig te gaan, is dat er geen 1,5 meter afstand mogelijk is, wat tegenstrijdig voelt na al die maanden.

"Ik vind het niet te vatten dat ik op mijn werk zo veel mogelijk 1,5 meter afstand in acht moet nemen en het dan in een vliegtuig ineens wel kan om naast elkaar te zitten."

Wie wel het vliegtuig neemt, vertrouwt op het ventilatiesysteem en denkt dat het met mondkapje op wel kan.

Vakantie is persoonlijke afweging

Geïnterviewden vinden dat iedereen voor zichzelf moet afwegen of je wel/niet op vakantie gaat. Een enkeling vindt op vakantie gaan een onverstandige keuze. Bij een deel van de geïnterviewden kwamen bij gesprekken over de vakantie meningsverschillen boven tafel.

Horecabezoek valt in de smaak

Meer dan de helft van de geïnterviewden heeft samen met vrienden en/of familie de horeca bezocht, met name vanwege de gezelligheid en om weer vrienden te zien. Er is ook een aantal geïnterviewden dat liever nog niet naar de horeca gaat. Ze zijn bang voor drukte en dat er niet genoeg afstand gehouden wordt. Een minderheid gaf aan de spontaniteit te missen nu er gereserveerd moet worden.

De mensen die de horeca hebben bezocht waren tevreden over hun ervaring. Het personeel deed de gezondheidscheck en er werd genoeg ruimte gelaten tussen tafels zowel binnen als buiten. Een minderheid van de respondenten was minder positief. Het was soms te druk en de gasten hielden zich ook niet altijd aan de regels. Dat werd als vervelend ervaren door de geïnterviewden. Zij doen namelijk zelf wel hun best om de afstand goed te bewaren.

De geïnterviewden die nog niet de horeca hebben bezocht, geven aan het niet erg te vinden dat anderen wel gaan. Net als bij op vakantie gaan vinden ze dat iedereen zelf de afweging moet maken of ze wel willen gaan of niet.

Weinig discussie over wel of niet horecabezoek

Een deel van de geïnterviewden heeft met vrienden, collega's en familie gesproken over het al dan niet bezoeken van de horeca, wat weinig tot geen discussie opleverde. Als er een verschil van mening was, ging dat met name over het risico. Sommigen hebben zich hierdoor laten overhalen om alsnog de horeca te bezoeken.

Demonstreren moet kunnen, mits op 1,5 meter afstand

Vrijwel iedereen heeft met vrienden, familie of collega's over de verschillende demonstraties gesproken, maar hierover bestaan weinig meningsverschillen. Vrijwel unaniem is de opvatting dat demonstreren moet kunnen, mits 1,5 meter afstand gehouden wordt. Uit het bericht dat na de demonstratie op de Dam van 1 juli geen mensen besmet zijn, leiden sommigen af dat buiten de kans op besmetting laag is, of in ieder geval op dat moment was. Voor mensen die zich provocerend niet aan de anderhalvemetermaatregel houden, is geen begrip.

"Ik vind het absoluut niet kunnen en ronduit asociaal dat mensen zich bewust niet aan de maatregelen houden, terwijl we met z'n allen de afgelopen maanden zo hard ons best hebben gedaan om de situatie onder controle te krijgen."

Geen gevolgen van demonstraties voor eigen gedrag

Bij slechts een enkeling hebben de demonstraties gevolgen gehad voor het eigen gedrag. Sommigen zijn voorzichtiger geworden in het contact met anderen, maar dit leidde bij niemand tot een omslag.

Twijfels over haalbaarheid van grote evenementen

De helft van de geïnterviewden vertrouwt erop dat de overheid een goede afweging heeft gemaakt om grote evenementen, onder voorwaarden, weer toe te staan. De andere helft betwijfelt of het voor bezoekers mogelijk is om zich in een voetbalstadion of op een festivalterrein aan de anderhalvemetermaatregel te houden, of vindt het toestaan van evenementen op dit moment geen goed idee. Een enkeling vindt dat het geprobeerd moet worden en als het niet blijkt te werken, dan moet de versoepeling weer ongedaan gemaakt worden.